
Nye regler for helseopplysninger i arbeidslivet

AKTUELT

NINA HUSOM

Email: nina.husom@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Forbudet mot å kreve genetisk informasjon fra arbeidstakere må opprettholdes. Bestemmelser om innhenting, bruk og oppbevaring av helseopplysninger i arbeidslivet må inn i arbeidsmiljøloven.

Det mener et offentlig utvalg som har vurdert regler for biologisk prøvetaking av arbeidstakere.

Utvalget mener at plikten til å gi opplysninger til arbeidsgiver om medisinske undersøkelser og helseforhold må begrenses til det som er strengt nødvendig.

Arbeidssøkere skal ikke gi andre helseopplysninger enn det som er trengs for å utføre de arbeidsoppgaver som knytter seg til stillingen. Det skal ikke være tillatt å spørre om risiko for fremtidige sykdommer eller helseproblemer. Det skal heller ikke være tillatt for arbeidsgiver å få større adgang til helseopplysninger ved muntlig eller skriftlig samtykke.

Utvalget ønsker å opprettholde forbudet om bruk av genetisk informasjon og undersøkelse i forhold til arbeidsgiver. Forbudet er nedfelt i bioteknologiloven.

Utvalget mener at arbeidsgiver ikke bør kunne gjennomføre vilkårlige rusmiddelkontroller, og det foreslås restriksjoner i adgangen til å kontrollere arbeidstakerne. Slik kontroll skal bare skje i helt spesielle tilfeller.

Arbeidstakeren skal selv kunne bestemme hvordan opplysninger som kommer frem i medisinske undersøkelser som tilbys i arbeidstakerens interesse, skal brukes.

Bakgrunn

Stadig flere arbeidstakere og arbeidssøkere blir utsatt for prøvetaking. Det er imidlertid liten kunnskap om hvordan ulike former for prøvetaking skal foregå, heller ikke om hvordan testene brukes.

Utvalget ble oppnevnt i juni 1999. Mandatet var blant annet å foreslå retningslinjer for hva prøvene skal brukes til og hvem som har ansvaret for gjennomføring og oppfølging. Utvalget var sammensatt av representanter fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, universitetsmiljøene og statlige institusjoner. Leder har vært advokat Asbjørn Breistein fra Kristiansand.

Sosial- og helsedepartementet skal arbeide videre med retningslinjer for helseopplysninger i arbeidslivet ut fra anbefalingene i utredningen.

Publisert: 10. januar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.